

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». — Dante.

II FORA 'LS CONSUMS !!

La agricultura catalana viu entre angusties y no sembla sinó qu' estigues destinada a la mort més crudel.

Fa molts anys que contra ella atentan los governs d' Espanya, a mida qu' es desrollan les malalties que colocan en penosa situació a la agricultura catalana.

Lo vi, cullita principal de Catalunya, ha sofert los impostos més aclaparadors, que inventarse podian. Jo sols recordaré l' impost sobre 'ls alcohols, qu' ha tirat per terra la fabricació d' ayguardents, que tanta riquesa proporcionava al país; l' impost sobre 'ls vins, que tantes protestes va mouer pels vols del any 1893; l' impost de consums que fa impossible lo consum del vi dintre d' Espanya, perque dona peu a la fabricació de vins artificials unichs que poden satisfer les justes exigencies de baratura, per part del publich y a les injustes de drets d' entrada, per part del Govern. Pero si tots aqueixos impostos son injustos per la rahó general de que matan les iniciatives dels vinitors perque s' emportan los guanys que 'ls propietaris tenen dret a fer ab sos fruyts com lo capitalista te dret al interes que surt del capital y perque fant inutil l' honorat treball y matan a la agricultura, fonament de la prosperitat dels pobles, es mes direciament injust y perjudicial l' impost de consums; en primer lloch, perque mata d' una vegada tot mercat interior, enduyentse la ganancia dels que treballan y deixant a la ventura d' un Estat corromput, d' un Govern corruptor y d' una administració immoral lo recarrech, que per aquest concepte se pugui imposar a la agricultura, y ademés deixa en mans de empreses sense conciencia, qu' explotan fins al ultim centim, los interessos de la agricultura; com succeheix sovint en aqueixa terra desgraciada, que degut al caciquisme regnant y al centralisme entronisat, es victima d' empreses qu' en tots los ordres cauhen sobre 'l país pera ferse riques en poch temps a la esquena del contribuyent, de la honra del poble y dels serveys mesquins que paga mil vegades; y en segon lloch perque devora los estalvis dels treballadors, dels pobres que per aqueix medi se 'ls obliga a fer rics als funcionarios del Estat y al Estat mateix, encarnat en aqueixes partides que 's mantenen y es fant rics a costa del país. Aixis

es que l' impost de consums explota per igual lo fruyt de la terra y 'l fruyt de la suhór, a tot lo poble, tant als que tenen, com als que no tenen res; tant als que treballan, com als que cullen; per aixó tot lo poble es enemich a mort del impost de consums.

¿Pero si tot un poble clama contra aqueix impost, com es que no ha pogut abolirlo? les malvolences per una part impedeixen la unió necessaria, pera empendrer una campanya qu' acabí ab aqueix impost; les divisions y partits per altra no consenten la unitat de mires, les rancunies y envejes entre uns y altres fant inutil tot esforç: per aqueixes causes hem arribat allá ahont hem arribat.

Se fa, donchs, necessaria la unió entre tots, la associació dels agricultors pera que com un sol home pugan desvaneixer les imposicions dels qu' explotan a la agricultura, com a la classe mes fecunda, mes numerosa, mes soferia y fins ara la mes mal entesa, y deixant de banda ideyes que a res de bo condueixen, mes que a disgustos y malicies, com a estament lo mes numeros apluguemse tots los agricultors catalans y reunimse tots pera defensar los nostres interessos y suprimir per aixó, primirament, lo terrible é impopular impost de consums.

Es necessaria aqueixa supressió, es urgent, tant urgent, que si contra lo que es de creurer no es cambian les coses dintre poch, los vins de la present cullita s' haurán de donar per un tres y no res; lo qual ha de ser la agonia de la agricultura catalana, perque després dels treballs penosos y 'ls gastos enormes que ocasiona la replantació, necessita l' agricultura ingressos que sufraguin aqueixes surtides y aqueixos no poden obtinense a preus tant ruinosos com se preparan, avuy que tants cuidados y feynes, al ensemps que los molts gastos que ocasionan l' antracnosis, lo Black-rot l' Oidium y 'l mildiu y 'ls animals que devegades se presentan a fer malbé la cullita com l' altisas, la cigarrera, lo cochilis y 'l piral, exigeixen que 'ls vins tingan facil sortida y alcancin preus regulars.

Més barrats als nostres vins alguns mercats estrangers, per la imprevisió del Govern y per la poca energia dels contribuyents; perduts los de Cuba y Filipines per la explotació dels politichs y llur despotisme; ab desesperant rebaixa lo mercat francès, quedan entollats los nostres vins sense poguer entrar en competencia ab los vins ex-

trangers, gracies als enormes drets d' Aduanes.

Per lo tant hem de girar los ulls al Interior. Catalunya ab sa respectable densitat de població, en sa major part treballadora pot consumir sos vins, beguent cada hu vi sa y sense falsificació de cap mena, com ho demana la veritat, la justicia, la salut y les forces pera treballar.

Y pot consumirlos; perque pressisament los centres de consum, son los que a proporció menos vi gastan, a pesar de les escarnidores lleys contra 'ls falsificadors a favor dels productors, que no es compleixen; mentres que s' estiran les lleys de consums y d' Aduanes que son contra 'ls vicultors.

Que no concurren los grants centres de població, tothom ho sab; Barcelona fora capac de beurers tot lo vi de nostres camps avuy qu' estant assolats per la filoxera, y notis que no es Barcelona la única ciutat catalana que beu vins artificials, també Tarragona beu vins, mes ó menys falsificats, mes ó menos batejats, lo qual es dir beure aygua en lloch de vi, lo qual danya al consumidor, a qui s' enganya y danya al productor a qui es roba y poch mes poch menos succeheix en totes les ciutats catalanes, fins en les mes insignificats en les mes agricolas com a Valls, ahont sé del cert que 'l beuhen bastanta aygua ab sal. Donchs tots aqueixos abusos son la tutela que tenim del Govern de Madrit ab l' impost de consums indirecta y radicalment; puig fóra l' impost de consums tothom podria veurer vi bo y aqueix barato; perque lo qu' encareix lo vi es los consums y com tothom busca lo barato, per aixó se fan les falsificacions, pera que el poble compri; mes directament ho devem a la tutela del Govern de Madrit, que 's cuida en tanta manera de fer cumplir les lleys que pera cohonestar sa absorció ha donat lleys contra 'ls abusos que perjudican al país.

Y es tant cert qu' aqueixes lleys contra les falsificacions regoneixen per única causa la ignorancia ó la mala fe del Govern, (no se quina mes execrable en un govern); que aqueixes portades a la practica per un impossible, derrotan molts diners en empleats pera ferles cumplir, (qu' es lo secret del caciquisme pera arreglar homes pel seu servey), no durian a cap fi practich; perque molts ó l' haurian d' estalviar, (qu' es impedir lo consum) ó no 'n podrian beurer y aixins tampoch s' alcançaria lo consum del vi, aixis qu' aquei-

xes lleys unicament son la pantalla de les injusticies de la Administració espanyola. Per altra part sense les lleys contra 'ls falsificadors, podria consumir-se lo vi, trets los drets de consums; perque 'ls falsificadors quedarian abandonats per tothom, allavors que 's donaria lo vi bo, ben barato pera que tothom ne pogués beurer.

Y aixó que dihem, ho confirma la practica y sinó lleigeixin les següents ratlles del «Boletin de la Estación Enotecnica de Espanya en Cette». «Las entradas de vinos en Paris, desde 1.º del pasado Enero, han sido muy importantes. Gracias a la supresión de los derechos de puertas, se observa un aumento progresivo en el concurso del vino. Por contra, los negocios para los que hacen el comercio de licores y aperitivos, son cada vez de menor importancia y se teme que repercutan de una manera funesta en las destilerias y fabricas de licores. La mayor parte de las tiendas de Paris que vendian sus vinos, antes de la reforma del impuesto sobre bebidas, a 55, 65 y 75 céntimos el litro, venden ahora el de la misma calidad y medida a 40, 50 y 60 céntimos. Hay algunos taberneros que lo anuncian hasta a 35 céntimos el litro, y, tomando por docena de botellas, a 30.»

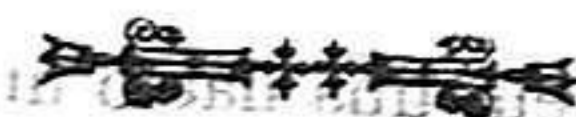
Otro fenomeno, y de importancia, se uiene notando tambien desde la aplicación de la nueva ley. Innumerables obreros de toda clase de fabricas y de officios, a consecuencia de la subida de precio en los licores, ajenos y aperitivos, (pues, solo el petiverre, ó como si dijéramos la cepa, ha aumentado de 10 a 15 céntimos), compran ahora vino blanco ó rojo y resultan beneficiados en su bolsillo y en su salud.»

Per tots aqueixos motius la «Federació d' associacions agricolas de Catalunya» en los mitins de Vendrell y de Valls ha procurat despertar al poble catalá a exigir al menos la rebaixa de tant injust impost.

Ara reunimse tots y reclamem de Madrid ó la supressió ó al menys una grant rebaixa may sigui sinó pera seguir les petjades de França, que tant embadalits se miran aquells homens de Madrid, que solament per demanarho Catalunya, ho considerarian detestable.

A. Montserrat.

10 Juliol 1901.

L'unitarisme y el federalisme

Un dels arguments que 's fa en contra nostra és qu' ab el federalisme 's destroçaria la Patria. Sembla mentida que gosin dirho 'ls unitaris!

El 16 d' abril de 1581, Felip II, prengué posseció de Portugal, jurant, de genolls en terra y ab la mà posada sobre dels Evangelis, que compliria tots els furs, usatjes y costums de que aquell gaudia. Aixís va completar la nacionalitat espanyola, dividida en reyalms durant la época de la reconquesta contra dels alarbs. Ab rahó digueren qu' era obra de la natura, els homes d' aquell temps, ja que ab Portugal comprenia l' Espanya tota la terra del Sud dels Pirineus.

Seixanta anys després, el 1er de Desembre de 1640, Portugal se va sublevar contra Castella, y en poques hores va enderrocar el trono de Felip IV y va aixecar el de Joan de Bragança. Durant 25 anys, Castella va lluytar pera recobrarlo: en Juny de 1665, desfetes ses forces en Montesclaros, Portugal va solidar sa independència.

Perqué va venir la sublevació? Perqué l' autonomia dels portuguesos no va ésser respectada, perque 'ls mellors càrrechs se donavan a n' els castellans, perque creixian continuament els tributs, perque 's va arribar á pretendre la supressió de les Corts lusitanes. Se tractava d' un poble que tenia una gran historia: qu' havia baixat per les costes occidentals de l' Africa fins als desconegut cap de Bona Esperança, y havia plantat sa bandera en els més allunyats pobles de l' Assia. Se la va voler uniformar ab les altres regions y se la va obligar á sostenir ab Castella una lluyta sagnosa y obstinada.

Després de més de dos segles, Portugal continúa independent y l' unitat de la Patria lamentablement desfeta. Hi ha esperança de restituirla? Cap, mentres aquí triomfin els nostres principis. Solament per vincles de la federació es possible que Portugal torni á ésser una regió d' Espanya.

Els nostres contraris parlan imprudenment de l' unitat de la Patria. En aquell temps vam perdre no sols Portugal, sinó tambe les terres que possehian en l' altra vessant del Pirineu, les de Flandes, les d' Italia, y en el segle XIX, totes les que s' extenen de California al Cap de Horn. A America 'ns quedavan Cuba y Puerto Rico, y en el de la Xina les innumbrables illes de l' Arxipièlach Magallanich; y tambe 'ls vam perdre. Perque? Per la barbre aplicació del sistema unitari, per no haverles declarat autónomes al seu degut temps.

Parlan aquets insensats de que són debils pera mantenir la llur unitat les nacions federades. L' any 1847 van alçar-se á Suïssa set Estats contra de la República. La República va combatrels, va vencels y salvá la seva unitat, avuy més que may incommovible. L' any 1861 van aixecarse en l' America del Nort contra la República nou Estats; la República va reduhirlos després de sagnants combats y salvá també la seva unitat, dexantla pera sempre ferma y segura.

Compareu: una nació unitaria no po-

gué sotmetre Portugal, y avuy encara té desmembrades la nació y la patria; dues Republicues federades van reduir en poch's anys als que van intentar desmembrarles. Compareu y jutgen.

J. Cases-Carbó.

Lo Meeting de Vilanova

Tal com anunciarem tingué lloch á Vilanova una solemne reunió pública catalanista en la que hi assistiren, representats ó adherits un sens nombre d' Associacions y Agrupacions catalanistes.

Presidi l' acte, junt ab l' *Unió Catalanista*, la Comissió organitzadora del Meeting y en son nom obri la sessió lo notari de Vilanova D. Enrich Mestre y Vinyals, qui feu una bonica presentació dels oradors allí presents y una sentida defensa de les bases de Manresa. Cedida la presidència al senyor Folguera y Durán, President de la *Unió Catalanista*, suplicá al públich molta atenció y respecte á les idees qu' allí s' exposarian que al fi y al cap no eran altra cosa que 'ls ideals sentits per gent honrada que volen la felicitat de Catalunya, dongué la paraula al senyor Roig en nom de la Agrupació Catalanista de Sitges.

Comensá saludant ab sentides frases als companys de Vilanova que 's vegeren presos y perseguits per enlayrar la bandera catalana. Fuetejá ab fermesa als politichs madrilenys y á la xulaperia flamenquista que tot ho invadeix, satirisant á tots los infelissos que ab lo cap ple de sarradures y sota un barret cordobés mirats pel detrés ab aquella quèta penjim penjam ja sembla que 's diguin *ahí me las den todas*. Explicá y defensá gran part de las bases de Manresa, obtenint aplausos entusiastas sobre tot al parlar del servey militar voluntari. Lo senyor Folch y Capdevila, en nom del Art y Pàtria després de saludar al poble de Vilanova, aná desgranant los fonaments del Catalanisme desde la mort del Rey Martí l' Humá, fins avuy, demostrant l' esperit de llibertat y democracia qu' ha informat sempre la política de la verdadera Catalunya.

En nom de *Lo Catalanista* de Sabadell parlá en Francisco de P. Bedós, pintant ab tochs acertadíssims la situació d' Espanya, ab la marina que no navega, ab l' exércit que casi no lluyta y s' entrega ab l' administració que no administra, en una paraula es tal lo desordre y la flamenqueria dominant que 's pot ben dir que l' escut d' aquest Estat hauria de ser una pluma y una espasa. La pluma del empleat y la espasa del torero.

Seguidament parlá 'n Joseph Mallofré en nom de la *Nació Catalana* demostrant la virtualitat de nostra doctrina y 'l verdader sentit de democracia y tolerancia en que s' inspira, donchs fins lo senyor Pi y Margall en son programa federalista no es tant expansiu ja que al fi y al cap va neixer 50 anys massa aviat pera compendrer com avuy se compren per tot la inutilitat d' una lluyta per la forma de govern y la impossibilitat d' intrè l' ample criteri expansiu y tolerant d' escorcóllar la consciencia del próxim.

En Joseph Serrat, dels Montanyenchs

després de donar la encaixada de germanó ab los vilanovins, ridiculísá ab molt bona sombra als espanyols difamadors del Catalanisme y aludint al perill del inglés per part de Gibraltar y Galicia, demostrá lo ridicul dels arguments d' avuy, quant ells ho farian pitjor que nosaltres si demá s' hi trobesin.

En Joseph M.ª Roca, de la Permanent, saludant la bandera barrada que dins del teatro hi havia, se lamentá amargament y fuetejá ab energia á la autoritat per no haberla deixada sortir al ayre lliure en manifestació pacífica y honrada. Digué que ja es hora de que 's vegessin les cares y sapiguessim d' una vegada quins son los bons fills y quins son los traydors. Dessota la bandera catalana tothom ha d' acotar la testa. Recorda lo fet del temps de 'n Pere 'l Gran ab un dels personatges de Barcelona que volguent caciquejar, puig sempre hi han hagut brétols al mon, se li formá causa, se 'l lligá á la qua d' una mula y se l' arrossegá per Barcelona, penjantlo després dalt d' una olivera.

Recorda la constitució lliure dels Estats confederats Catalunya, Aragó y Valencia, explicant la manera democrática ab que funcionavan les Corts de cada nació. Demostrá que la tant bescantada unitat dels Reys Católichs no existia, ja que fou una unió purament personal y al morir cada hù d' ells disposá únicament de lo que li pertanyia.

Resumí 'ls discursos lo president de la *Unió* en Manel Folguera y Durán, qui ab tons de sentiment de pàtria y de germanor entre tots los catalans, promogué entusiastes salves d' aplausos, fent veurer la necessitat imperiosa de que tothom s' acobli sota l' programa de Manresa que tant enlayre manté la *Unió Catalanista*.

En mitj de gran entusiasme acabá l' acte públich de Vilanova.

Traducció de la poesia

QU' ESCRIGUÉ EN GALLEGO

D.ª Rosalía Castro de Murguía

*Castellans los de Castella,
¿dels gallegos ¡ay! que 'n feu?*

—Content un dia marxava y trist tornava 'l meu be l' animeta de mos ulls y l' amor del amor meu, aquell per qui d' esperansas ne tenia lo cor ple, aquell per qui jo vivia y viurer no puch sens ell. Fou á Castella per pa, mes donárenli al pobret amarga fel per beguda y pedras per aliment. Com á un esclau lo tractaren sempre ab reganys y fuet... Castellans los de Castella, ¿dels gallegos ¡ay! que 'n feu?

Per lo meu cor no hi haurá ja ni conhort ni plaher, que 'l tinch de dolor ferit, que de dol lo tinch cubert. S' ha mort lo qui jo estimava y per mi no hi ha content... Sols per mi n' hi ha, Castella,

la mala lley que jo 't tench. Permete Deu, castellans, castellans de mala lley, que moren tots los gallegos ans de pedirvos sustent, pus tan mal cor ne teniu, ó fills altius del sesert, que si pa amarch 'ls donau, veneno 'ls donau ab ell. Tots se 'n van contents y alegres, tots d' esperança sonrient, mes tornan ¡ay! sens ventura, sens alegria y sens fe. Van pobres y tornan pobres, que com negres 'ls mireu; van bons y tornan malalts, que com esclaus 'ls tracteu. Castellans los de Castella, ne teniu un cor d' acer y un ánima com las penas d' endurida y de cruel. En jas de palla sentats, vostra soberbia ne creu que han nascut los nostres fills pera besarvos los peus, y ja may mes torpe idea, mes criminal pensament, ha cabut en caps més fátuos ni en més fátuos pensament: que 'ls castellans y Castella, tots posats en un' aplech, no valen un bri de l' herba que en nostres planures creix. Las llacunas ponzonyosas y los bassals pestilents es sols lo que tens, Castella, pera apagarne ta set, que 'l mar te deixá oblidada, y lluny de tu va corrent l' aigua rodolant que dona vida, frescura y ambient. Ni arbres tens que 't donen sombra ni sombra que 't done alé... Planura, y sempre planura, desert y sempre desert! Assó 't va tocar, cuitada, per herencia en l' univers. ¡Miserable fanfarrona! ¡pobre herencia fou per cert! No se pas si ha res, Castella, que sia mes que tu lletg, pus que millor que Castella ne caldria dirne infern. ¡Ay! ¿perqué, amor meu, hi anares? Ja may tal haguesses fet de cambiar ricas planadas per tristos camps sensa rech, de cambiar frescas fontetas y rius de mansa corrent per camps de pols que no mullan may las llágrimas del cel! Mes ¡ay! no 'm volgues creurer, hi anares per mon torment, y allí per pa te donaren la mortalla que 't cubreix.

*Castellans los de Castella,
¿dels gallegos ¡ay! que 'n feu?*

Victor Balaguer.

NOTICIES

Ja no es Gobernador civil de la provincia lo Sr. Melero.

Denunciats y tot no li guardém cap rancunia. Sa conducta desatentada podria servir d' esment á tots els ególatres y vanitosos d' ofici, per desgracia massa abundants en los mars d' aqueixa política corrompuda y corruptora en quin abism s' enfonsará la pobra Espanya.

Ja no estém baix lo jou despotich del Sr. Melero; pero res de profit esperém dels altres Governadors que haurán de succehir al héroe de la gaitada.

Deu li dongui bon repós allí ahont siga y lliure a les demés provincies d' Espanya d' un home tan extremadament exagerat en aixó de *fagin*, vivets vermells y gorra engalonada.

Llástima que 'l Sr. Melero no hagi pogut inaugurar lo futur *Batallón infantil* que s' está formant a Tarragona. La cosa ens sembla que li hauria agradat d' alló més.

¡Som tan felissos los espanyols de vant d' un uniforme!

Després d' una llerga estada a Madrid, lo dimars arribá a nostra ciutat nostre benvolgut amich y company l' inspirat pintor Antoni Serveto.

Sia benvingut.

Victima de llerga y crudel malaltia, lo dijous entregá sa ánima a Deu, don Joan Bte. Eximeno, sogre de nostre estimat amich D. Baldomero Beltran.

Les simpaties de l' apreciable familia del malaguanyat difunt s' han pogut apreciar en l' acte del enterro, quin acompanyament resultá molt numerós.

Rebi sa desconsolada familia nostre més sentit condol.

R. I. P.

Nostre volgut amich l' Advocat don Francesch Rosés, ha pres possessió del carrech de Fiscal municipal de Tortosa. Nostra enhorabona.

La pesca anomenada del *bou* sembla que enguany no comensará fins a primer de Setembre vinent.

Havém tingut ocasió de veure unas bonicas cendreras decoradas ab las *medallas* de la «Unió Catalanista» de cinch pessetas y de vintycinch franchs, que hi van rebladas ab taxas que casi no 's veuben. La safateta es de forma molt elegant y las *medallas* están encunyadas bastant destrament, essent platejadas y dauradas, ja que 'l metall, donat lo reduhit preu a que se 'ns diu que 's vendrán, no pot ser metall preciós ni molt menos. Segons se 'ns ha manifestat, lo dia que 's posin aquestas cendreras a la venda 'l cost no excedirá de tres pessetas.

L' industrial berlinés que ha tingut aquesta pensada contribuirá poderosament a fer coneixer la «Unió Catalanista». Ab la llegenda que va a la creu de las medallas: *Vindicamus haereditatem patrum nostrorum* compendrán al extranger quina es la feyna de la «Unió».

Una medalla va subjectada a la cendrrera de la part de la cara y l' altra de la part de la creu.

Lo dijous a les sis del matí va contraure matrimoni en la parroquia de la Seu d' aquesta ciutat, lo nostre estimat amich D. Joaquim Jardí, fill del amo del acreditat café «Lo Nou Noé», ab la simpática y jove artesana senyoreta Primitiva Porres.

Doném la enhorabona als nous desposats y 'ls hi desitjém moltes prosperitats y llerchs anys de vida en lo nou estat.

Lo dilluns mori a nostra ciutat, després d' una llerga temporada de sofri-

ments horrorosos, víctima d' un càncer a la gola, nostre benvolgut amich don Francesch Mirás, Recaudador qu' ha sigut molts anys de Tortosa y pobles comarcans.

No deixa bens de fortuna, pero si un nom honrat a sa familia, patrimoni lo més honrós a que deu aspirar tot home de les envejables condicions del que tan conformat ab la voluntat de Deu acaba de baixar al sepulcre.

Al donar lo pesam a sa volguda esposa y fills aymants, preguém al Omnipotent per l' anima del honradíssim D. Francesch Mirás, (q. a. c. s.)

Lo dimecres a la nit, casi soptadament, mori a n' aquesta població la virtuosa Sra. D.ª Anunciació Baulénas y Barjau, esposa aymant y carinyosa de nostre volgut amich D. Francesch Canivell y Curto.

Aquesta mort ha sigut molt sentida a nostra ciutat, tan per les simpaties de que gosava la finada y sa familia, com per les excepcionals dots de virtut y bon caracter de la que 'n lo mes rialler de la vida descendeix a la fossa, emportantse 'n ab lo bolcall de la mort l' alegria de son desconsolat espós y de tota una familia.

Respectém una vegada mes los designes de la Providencia y preguem a Deu per l' ánima de la malaguanyada difunta.

Rebin, ab tant trist motiu, les afligides families Canivell-Barjau nostre mes sentit comdol. — (D. L. H. P.)

Hem rebut lo programa de les carreteres que 's proposa celebrar la Societat Velocipédica, lo de les Fires de bestiar y la copia de les festes oficials que 's projecten pera les vinents festes de Ntra. Sra. de la Cinta.

Per falta d' espay no doném a coneixer avuy los números de que 's componen y 'ls detalls dels festeigs que 's preparen en honor de nostra Patrona.

Lo diumenge pròxim, si a Deu plau, ho farém extensament, publicant al mateix temps la llista de les preuhades joyes que pera 'l concurs de la festa ciclista ha rebut la *Sociedad Velocipédica*.

Escrihuen de Gandesa que las tacas filaxóricas que fa tres anys se iniciaren en les vinyes d' aquell térme municipal, van prenent increment aterrador, ja que no sols han sigut presa del devastadó or inseh la major part dels plantius, sino que s' ha estés per els pobles vehins y com siga que la població de vinyas per plantas americanas se va fent en aquet pais ab molta llentitut, estan aquells pobles abocats a perdre la millor y més productiva de sas cullitas.

A n' aquesta calamitat hi ha un euch que 'n pochos dias ha despullat tots los avellanés, teménse per aquet motiu que les grans cantitats de fruit que 's vehia en los aumentilles no puguin arribar a sa completa sassó.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diurnenge, dia 11, Sant Tiburci.—Dilluns, 12, Santa Clara.—Dimars, 13, Sant Hipólit.—Dimecres, 14, Sant Eu-

sebi.—Dijous, 15, LA ASSUMPCIÓ DE NTRA. SRA.—Divendres, 16, Sant Roch.—Dissapte, 17, Sant Lliberat.

¡CARITAT!

LO LLAMP DEL GOLERO

Pera socorrer en lo que 's puga als 21 pescadors pares de familia: qu' han quedat arruïnats ab motiu del incendi de la barraca del Goleró, de quina desgracia ens ocuparem lo diumenge prop passat, cridém l' atenció de les persones caritatives al objecte de que 's dignen contribuir a la suscripció iniciada per nostre virtuos Prelat y secondada per les dignissimes Autoritats, corporacions, cassinos y periódichs locals.

Poquesson nostres forses, menys nostra autoritat; pero com devant d' un acte hermós no deu ningú permanexer indiferent repetim avuy lo que deyam en nostre número últim:

¡Una limosna per la mort de Deu!

Interpretant aquest desitj de santa caritat, les persones, quins noms segueixen, ens han donat pera 'l referit objecte les cantitats següents:

	Ptas.	Cts.
LA VEU DE TORTOSA.	15	00
M.ltre. Sr. Dr. D. Ramon O'Callaghan.	20	00
D. Martí Gilabert.	5	00
» Domingo Manuel.	5	00
» Arthur Vilás.	2	00
» Emili Balagué.	2	00
» Ramon Centelles.	2	00
» Eduart Juan.	1	00
M.ltre. Sr. D. Ramon Tedó	5	00
Sres. Gimenez y Mestre.	15	00
» Joan Abril.	5	00
» G. B.	1	00
» Joan Rossell.	1	00
Total Ptas.	79	00

(Seguirá).

BATXILLERÍAS

CONCURS DE FUMADORS

No 's fama de que a Westfalia (Alemania occidental) hi hagi millor tabach que 'l que aquí cremém, pero si ho es de que els naturals d' aquella regió tenen tan enconada com nosaltres mateixos la costum de fer de xamaneyas.

Sense anar més lluny, ara acaba de celebrarse allí un concurs qu' es bona prova de lo que diém. Un concurs de fumadors no es cosa nova a Westfalia, donchs cada dos per tres se 'n celebran y fins son als programas de las festas majors de la terra, un número tan obligat com las «salvas de morterets» ó 'l «corre-bou» en las d' aquí.

Peró 'l concurs de que parlavam es digne d' esmentarse especialment per l' inesperat final que ha tingut y que ha estat una verdadera demostració de que 'ls concurrents al certámen varen treballar ab una fé y un entusiasme dignes de millor tabach.

Per mala sort a l' hora en que havia de comensar la festa plovia a samaladas per quin motiu l' acte que, com de costum, devia celebrarse a la plassa del poble va haverse de fer sota teulat.

Els fumadors aspirants al premi varen reunir-se en una gran sala d' una de las millors casas de la població proveit

cada un d' ells de la pipa de «brega» que no 's diferencia de las otras sino en tenir la boca corresponent com un tupí y 'l canó com un mánech d' escombra.

A la veu de «¡podeu xutglar!» donada pel jutge de camp, els fumadors varen comensar la seva feyna entre 'ls «¡hurras!» dels concurrents ó las exclamacions que tinguin consagradas quan se sobreixen els entusiasmes.

Mentres els competidors fumavan els circumstants escupian... ó tossian, perque no 'ls dich rès de la fumada que, ab tot y estar obertas las finestras de la sala, van alzar tots plegats.

Es de lley en aquesta mena de concursos que al primer fumador que acaba se li pesi la cendra pera que 'l públich vegi que no hi há hagut martingala en la cantitat de tabach cremada, pero el dia de referencia no 's va procedir a aquesta formalitat per la senzilla rahó de que ningú va acabar primer, donchs una alarma bon tros justificada va fer que 's suspengués el certámen a mitg pipar.

El cas va ser que, al adonarse 'ls bombers d' una població vehina de la gran fumarada que sortia per las finestras de la casa en qüestió varen creure que 's tractava d' un incendi, corrent tot seguit al «lloch del succés» ab tot el material de extinció y sense enterarse de rès, varen comensar a tirar aygua ab las mangueras per totas las oberturas del edifici apagant las pipas y els entusiasmes dels competidors y dels concurrents.

En vistá d' aquet resultat, se fá difícil saber com s' ho arreglarán en lo successiu els fumadors de certámen y 'ls aficionats a assistirhi, els dias de pluja. Perque com que tant a la plassa com a soplug la festa 'ls ha de sortir mullada!

Un Batxiller.

PASSA - TEMPS

JEROGLIFICH

Baltich qu : y :: t

XARADA RÁPIDA

La primera es aliment; segona nota musical; tercera pronom; quarta animal. Tot, poble de Catalunya.

TARJETA

Albert Otero Borm

Combinar aquestas lletras de modo que resulte lo nom y apellit d' un ilustrat catalanista.

Les solucions al número pròxim.

SOLUCIONS AL NUMERO ANTERIOR

Al jeroqlifich: *Mar de Mármara.*

A la xarada rápida: *Cafetera.*

Al intringulis: *Bartolomé Robert.*

Manel Toga Munt.

Tortosa, Agost de 1901.

Imp. de E. Cantero. San May. 24, Terte a.

MORESO

GRAN

Botiga de calsat de totes classes

SABATES Y BOTINES D' ISTIU

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.—Preus fixos.

Ventes al contat.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU.—TORTOSA

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygues, Pipes.
Parassols. Bastons. Colls. Punys. Mitjes. Mitjons.
Joguets. Puntilles. Brodats. Perfumeria.
Acordeons. Objectes pera regalos
y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESSES
EN CARTÓ DE TOTES MIDES Y
VENTALLS DE TOTES CLASSES.
CORBATES, QUINGALLA, GUANTS, ETC.

Carrés d' En Carbó, 11 y 13 y Pescadors, 1
TORTOSA

LLIBRERIA,
COMISSIONS Y REPRESENTACIONS

← DE →

D. Obdulio Rodriguez

Carré de Moncada, 1

TORTOSA

CALSAT DE LONA BLANCA Y COLOR AB SOLA DE CÁNEM

PROPI PERA EXCURSIONISTES Y BALNEARIS

PREUS: Borseguí lona blanca sola cánem per home: Pessetes 10'75

“ “ color “ “ “ “ “ “ 10'50

Botina “ “ “ “ “ “ “ “ 11'00

CASA MORESO Plassa de la Seu, y SUCURSAL situ da al Pont de Pedra. -- Tortosa

LA CHERTOLINA

XOCOLATE

LLEGITIM

TURRÓ

DE
CHERTA

Joseph Ricart

CHERTA (Tarragona)

IMPRESMPTA DE

E. Cantero y Hernandez

IMPRESIONS PERA 'L COMERS: Factures; Cartes; Memorandums; Accions;
Sobres; Prospectes; Lletres; Chéchs; Pagaré; Esqueles; Circulars; Notes de preus;
Estats; Rebutis; Catálechs; Talonaris; Volants; Modelació pera oficines; etc., etc.
Impresions ab tinta de copia.

CROMOTIPOGRAFIES

Títuls honorífichs
Etiquetes de totes
classes;

Invitacions;
Targetes;
Participacions de
casament;

De naixement;
De primera Missa
De Professió Rel-
ligiosa;

Recordatoris y to-
ta classe de
treballs fantasia.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs; Revistes; Memories; Reglaments;
Follets; Obres científiques y Literaries, etc., etc.

Esqueles defunció. — Impresos ab tinta blanca sobre papé negre ó cartolina.
Treballs artístichs á varies tintes. — Cromos pera felicitacions y Carnets pera
festes y menús. — Impresió de targetes postals.

TIMBRES DE GOMA.—PLÁNYES DE FERRO ESMALTAT

Timbres de caoutchouc. — Tintes pera sellá. — Tampons,
Caixés, Montures, etc. etc.

Carré de San Blay, 34. -- Tortosa

Especialitat ab
impresions
artístiques sobre
sati, papé japonés
y pergamí.

Vinyetes moder-
nistes y caractes
gòtich del sigle xv

Varietat en clixés
pera goigs y esca-
polaris.

Targetes visita
desde una pesseta
lo cent.

Hipofcsfits CLIMENT

marca

SALUT

Cura l' Anemia; Tisis, Debilitat;
Desminjament y l. scrofulisme.

Demaneu l' aixarop marca SALUT,
únich aprobat per la
Real Academia de Medecina.

Farmacia Vergés, Carré de la Rosi
TORTOSA

FÁBRICA DE
OBRA REFRACTARIA DE

Joseph Cervera

Caputxins—Tortosa

Aquesta fábrica esta montada com
totes les millors de Catalunya y Va-
lencia, havent adquirit lo seu duenyo

UNA GRAN PREMPSA

pera la fabricació de tota classe d' ob-
jectes de terra refractaria.

GRAN FÁBRICA DE BEGUDES GASEOSAS DE ENRICH ZARAGOZA

Carré de S. Blay 11. Tortosa

PRODUCTES ELABORATS AB LO BICARBONAT DE SOSA PUR

Géneros existents

Llimonades gaseoses, fetes ab lo bicarbonat
de sosa pur, classe 1.^a
Id. id. fetes ab tots los altres sistemes, clas-
se 2.^a

Zarzaparrilla de essencia pura, classe 1.^a
Id. id. id. 2.^a

Brea Munera ab essencia, classe 1.^a
Cervesa alemana tónica y de gran pureza.
Cerveses estrangeres de totes classes.
Se fabrica l' Amer-Picón; Absenta, Vitter,
Vermouts etc. etc. y tota classe de begudes re-
frescants.